

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci navrhovateľky **JUDr. H. F.**, bytom R. S., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporkyne č. X. z 19. januára 2009 o vyplácaní invalidného dôchodku a odňatí starobného dôchodku a rozhodnutia totožného čísla z 11. decembra 2008 o zvýšení invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/39/2009-44 z 18. júna 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. júna 2009, č. k. 26Sd/39/2009-44 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne č. X. z 19. januára 2009 a rozhodnutie totožného čísla z 11. decembra 2008 **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom krajského súdu bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne z 19.1.2009 o výplate invalidného dôchodku v sume 8.007,- Sk v prospech navrhovateľky s počiatkom od 5.12.2004 s tým, že jej uvedeným dňom odníma starobný dôchodok podľa § 263 ods. 10

zákona o sociálnom poistení, keďže k uvedenému dňu bola suma starobného dôchodku nižšia, než dovtedy vyplácaná suma invalidného dôchodku. Krajský súd potvrdil aj rozhodnutie odporkyne z 11.12.2008 o prepočítaní invalidného dôchodku považovaného za starobný dôchodok na menu EUR k 1.1.2009 a jeho zvýšenie o 6,95%. Krajský súd v dôvodoch svojho rozsudku, pokiaľ navrhovateľka v opravnom prostriedku žiadala o prepočet starobného dôchodku podľa § 293k zákona o sociálnom poistení, dospel k záveru, že odporkyňa postupovala správne, keď starobný dôchodok navrhovateľky vypočítala k 5. decembru 2004, pretože nárok na výplatu tejto dôchodkovej dávky jej vznikol maximálne 3 roky spätne odo dňa podania žiadosti o túto dôchodkovú dávku. Správne sumu starobného dôchodku určeného k tomuto dňu porovnala so sumou dovtedy vyplácaného invalidného dôchodku, a keď zistila, že vypočítaný starobný dôchodok je nižší, než dovtedy vyplácaný invalidný dôchodok, rozhodla správne, keď od uvedeného dňa navrhovateľke naďalej vypláca invalidný dôchodok a zároveň jej týmto dňom odňala starobný dôchodok, pretože pri súbehu nárokov na výplatu invalidného aj starobného dôchodku patrí poistencovi tá dôchodková dávka, ktorá je vyššia a nárok na výplatu tej dôchodkovej dávky, ktorej suma je nižšia, zaniká.

Na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky, vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie a žiadala prvostupňový rozsudok zrušiť a vrátiť vec krajskému súdu na nové konanie. Poukázala na to, že postup odporkyne vo veci prepočítania jej dôchodku bol účelový so zámerom neprepočítať dôchodok podľa § 293k zák. č. 461/2003 Z.z. a zmätočný, nakoľko sa od nej pre priznanie starobného dôchodku požadovala nová žiadosť, i keď fakticky bola jeho poberateľkou podľa § 263 ods. 1 a 9 zák. č. 461/2003 Z.z. od 2.6.2005. Ku dňu účinnosti § 293k, t.j. k 1.8.2006, už poberala starobný dôchodok a je oprávnená jej požiadavka dopočítania starobného dôchodku.

Odporkyňa žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky, pokiaľ nebolo vyhovené jej žiadosti o prepočítanie starobného dôchodku podľa § 293k zák. č. 461/2003 Z.z., je dôvodné, aj keď jej právne východiská nie sú v plnom rozsahu akceptovateľné, a krajský súd ich aj vecne správne posúdil. Nevyvodil však vecne správny záver zo skutočnosti, že hoci

bol navrhovateľke priznaný starobný dôchodok na základe jej žiadosti z 5.12.2007 tri roky spätne od 5.12.2004, stalo sa tak až v období, keď platilo a bolo účinné od 1.8.2006 ustanovenie § 293k zák. č. 461/2003 Z.z.. Len skutočnosť, že navrhovateľka bola k 5.12.2004 už poberateľkou invalidného dôchodku a k uvedenému dňu bol jej invalidný dôchodok vyšší, ako priznaný starobný dôchodok (rozhodnutím z 12.2.2008), nemôže spôsobiť zánik nároku na prepočítanie starobného dôchodku podľa § 293k zákona ku dňu rozhodnutia o jeho priznaní (resp. k 1.8.2006), najmä za situácie, ak odporkyňa o súbehu invalidného a starobného dôchodku rozhodla až 19.1.2009 a priznaný starobný dôchodok tak odňala spätne. Odporkyňa pri rozhodovaní o súbehu dôchodkov (dňa 19.1.2009) už mala rozlíšiť nielen súbeh ku dňu priznania starobného dôchodku, t.j. k 5.12.2004, ale aj ku dňu rozhodnutia o starobnom dôchodku (12.12.2008), pretože jeho výška sa nepochybne od 5.12.2004 do 12.2.2008 menila, osobitne so zreteľom na zmenu vyvolanú ustanovením § 293k zákona. Podľa názoru odvolacieho súdu, ani v prípade, ak došlo k zániku nároku na dôchodok, ktorý sa nevypláca (pretože sa vypláca dôchodok vyšší), sám osebe nemôže znamenať zánik nároku na prepočítanie starobného dôchodku, ktorý bol nižší. Taký výklad ustanovenia § 293k nemožno považovať za ústavne konformný (čl. 152 ods. 4 ústavy) a znamenal by vylúčenie navrhovateľky z neskoršej zmeny právnej úpravy, ktorá nepochybne bola prijatá za účelom zvýšiť úroveň hmotného zabezpečenia starobných dôchodcov, ktorým bol dôchodok priznaný podľa zák. č. 100/1988 Zb., v súlade s čl. 39 Ústavy SR.

V tejto súvislosti odvolací súd len pripomína, že pokiaľ potvrdený invalidný dôchodok po 1.1.2005 odporkyňa označovala v súvislosti s príslušnými zvýšeniami bez ďalšieho ako dôchodok starobný, krajský súd správne poukázal na nesprávnosť takého označenia, čo mohlo viesť aj navrhovateľku k nesprávnemu právnemu východisku k uplatneniu nároku na prepočítanie a k popieranu novej žiadosti o starobný dôchodok. Uvedené však nič nemení na právnom názore odvolacieho súdu, že odporkyňa právoplatne rozhodla o priznaní starobného dôchodku rozhodnutím z 12.2.2008, a to ku dňu 5.12.2004, a pri rozhodovaní o súbehu nárokov na starobný a invalidný dôchodok, keďže o ňom rozhodovala až so značným časovým odstupom, mala posúdiť aj príslušný vývoj v úprave starobného dôchodku podľa § 293k zákona, účinného v čase rozhodovania.

Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok podľa § 250l ods. 2 v spojitosti s § 250ja ods. 3 OSP, zrušil rozhodnutie a vec vrátil odporkyňi na nové konanie a rozhodnutie. Keďže výsledok ďalšieho konania bude podkladom aj pre nové rozhodnutie

podľa § 2 zák. č. 659/2007 Z.z. a § 82 zákona, odvolací súd zrušil aj rozhodnutie odporkyne z 11.12.2008.

Podľa § 250l ods. 2 v spojitosti s § 250k OSP á contr. súd navrhovateľke nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keďže trovy jej nevznikli a odporkyňa nemá právo na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. decembra 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková